

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренцијски савјет

РЈЕШЕЊЕ

**у поступку покренутом по службеној дужности против привредног субјекта
“ЕУРОТЕРМ” д.о.о. Кисељак**

**Сарајево,
октобар, 2020. године**

Број: УП-05-26-3-026-53/19
Сарајево, 07.10.2020. године

Конкуренцијски савјет Босне и Херцеговине, на основу члана 25. став (1) тачка е) и члана 42. став (1) тачка а) Закона о конкуренцији („Службени гласник БиХ“, бр. 48/05, 76/07 и 80/09) у поступку покренутом по службеној дужности, против привредног субјекта „ЕУРОТЕРМ“ д.о.о Кисељак, ПЈ број 1, Латичка бб, 71000 Сарајево, Босна и Херцеговина, ради утврђивања постојања забрањених конкуренцијских дјеловања у смислу члана 4. став (1) тачке б) и е) Закона о конкуренцији, на 74. (седамдесетчетвртој) сједници одржаној дана 07.10.2020. године, донио је:

РЈЕШЕЊЕ

1. Утврђује се да је привредни субјекат „ЕУРОТЕРМ“ д.о.о Кисељак на основу закључених уговора о испоруци и кориштењу топлотне енергије за кориснике са индивидуалним мјерачем топлоте и наплатом фиксних трошкова корисника искључених из топлификацијског система, починио забрањени споразум у смислу члана 4. став (1) тачка е) Закона о конкуренцији у периоду 01.01.2018.-27.12.2018. године на подручју Општине Илиџа.
2. Није утврђено да је привредни субјекат „ЕУРОТЕРМ“ д.о.о Кисељак на основу закључених уговора о испоруци и кориштењу топлотне енергије за кориснике са индивидуалним мјерачем топлоте и наплатом фиксних трошкова корисника искључених из топлификацијског система, починио забрањени споразум у смислу члана 4. став (1) тачке б) Закона о конкуренцији у периоду од 01.01.2018. године до момента доношења овог Рјешења на подручју Општине Илиџа.
3. Налаже се привредном субјекту „ЕУРОТЕРМ“ д.о.о Кисељак, слједеће:
 - у року од 60 (тридесет) дана од дана пријема овог Рјешења усклади одредбе Одлуке о цијенама централног гријања у објектима колективног становања број: 02-023/18 од 01.01.2018. године, које се односе на плаћање фиксних трошкова корисника искључених из топлификацијског система са одредбама Уредбе о општим условима за производњу, испоруку и кориштење топлотне енергије Кантона Сарајево и закључи анексе уговора са корисницима сукладно наложеној измјени, те да достави доказе о извршењу.
4. Изриче се новчана казна привредном субјекту „ЕУРОТЕРМ“ д.о.о Кисељак због кршења одредби из члана 4. став (1) тачке е) Закона о конкуренцији, утврђене у тачки 1. овог Рјешења, у висини од 12.618,15 КМ (дванаестхиљадашестоосамнаест и 15/100 конвертибилних марака), коју је дужан платити у року од 15 (петнаест) дана од пријема овог Рјешења.
5. Ово Рјешење је коначно и биће објављено у „Службеном гласнику БиХ“, службеним гласницима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Конкурenciјски савјет Босне и Херцеговине (даље у тексту: Конкурenciјски савјет) је дана 06.05.2019. године, под бројем: 01-26-10-136-1/19, запримио Пријаву постојања недозвољеног конкурenciјског дјеловања (у даљем тексту: Пријава) од стране адвоката Адмира Ђулића, Ферхадија 17а, 71000 Сарајево у вези кориштења топлотне енергије за кориснике са уграђеним индивидуалним мјерачем топлоте, за загријавање стана у Сарајево, у стамбено-пословном комплексу СТУП НУКЛЕУС-ТИБРА 2. у власништву (..)**¹ (у даљем тексту: Подносиоци пријаве), против привредног субјекта „ЕУРОТЕРМ” д.о.о Кисељак, ПЈ број 1, Латичка бб, 71000 Сарајево, Босна и Херцеговина (у даљем тексту: Противна страна или Еуротерм), заступаног по адвокату Дорђу Југовићу, Маглајска 4, 71000 Сарајево.

У Пријави се наводи сљедеће:

- Подносиоци Пријаве су дана 24.12.2013. године са привредним субјектом Еуротерм, закључили Уговор о испоруци и кориштењу топлотне енергије за кориснике са индивидуалним мјерачем топлоте број: 1370/13 (у даљем тексту Уговор), за загријавање стана у стамбено-пословном комплексу Ступ Нуклеус-Тибра 2.
- Обзиром да наведени испоручилац топлотне енергије није испуњавао услове предвиђене Уговором, ни након безуспјешних упозорења, Подносиоци пријаве су дана 31.12.2014. године, једнострано раскинули исти, те су до тог датума испунили све обавезе из уговора.
- Привредни субјекат Еуротерм је на обавјештење о раскиду Уговора одговорио да не прихвата једнострани раскид Уговора, те да их позива на обавезу плаћања фиксног дијела цијене (паушала) током цијеле године.
- Од дана 31.12.2014. године, када су Подносиоци пријаве једнострано раскинули Уговор, те искључени из система гријања наведеног испоручиоца топлотне енергије, од којег датума уопште не користе услуге загријавања стана са система гријања привредног субјекта Еуротерм, наведени испоручилац топлотне енергије константно Подносиоцима пријаве испоставља рачуне за наплату паушала, на чијим се контима исказују неплаћени износи као дуговање.
- Подносиоци пријаве истичу да је такво поступање привредног субјекта Еуротерм незаконито и неправилно, те да такво поступање представља забрањено конкурenciјско дјеловање, у складу са одредбама члана 4. став (1) тачке б) и е) Закона о конкурenciји („Службени гласник БиХ“, број 48/05, 76/07 и 80/09) (у даљем тексту: Закон).
- Неспорно је да је у наведеном Уговору дефинисан паушал, као фиксни дио утврђене цијене, међутим Подносиоци пријаве, без обзира што су плаћали наведени паушал до једностраног раскида наведеног уговора, сматрају да такав Уговор којим се уговара наведени паушал, али и свака друга активност, одлуке и акти наведеног испоручиоца топлотне енергије, на основу чега константно Подносиоцима захтјева испоставља рачуне за наплату наведеног паушала, на чијим се контима исказују неплаћени износи као дуговање, представља забрањени споразум, у складу са наведеним одредбама Закона.
- Подносиоци пријаве указују на то да такво поступање наведеног испоручиоца топлотне енергије, противно са одредбама члана 1. Протокола 1 Еуропске

¹ (..)** - Подаци представљају пословну тајну, у смислу члана 38. Закона о конкурenciји.

конвенције о заштити људских права и основних слобода, који гарантује право на мирно уживање имовине.

- Одредбама Устава Босне и Херцеговине и Устава Федерације Босне и Херцеговине, према којем се уставно уређење Босне и Херцеговине и Федерације Босне и Херцеговине заснива на тржишној привреди, те одредбама чланова 9. до 14., те чланова 124. и 210. Закона о облигационим односима („Службени лист РБиХ“ број 2/92, 13/93 и 13/94, „Службене новине Федерације БиХ“ број 29/03 и 42/11) (у даљем тексту: Закон о облигационим односима), којим се прописује понашање на тржишту, слобода уређивања обавезних односа, равноправност странака у обавезном односу, начело савјесности и поштења, забрана злоупотребе права, забрана стварања и искориштавања монополског положаја, право на раскид уговора због неиспуњења, као и стицање без основа.
- Све и да цијеви топликацијског система пролазе кроз стан Подносилаца пријаве, што овдје није случај, Подносиоци пријаве сматрају да је овакво поступање наведеног испоручиоца топлотне енергије у супротности са дефиницијом власништва, сукладно одредбама Законом о стварним правима („Службене новине Федерације БиХ“, број 66/13 и 100/13), гдје се под власништвом над некретнинама сматра, између осталог, и све што је у некретнину уграђено, њој дограђено, на њој надограђено или било како другачије с њом трајно спојено и дио је те некретнине све док се од ње не одвоји.
- У прилогу Пријаве достављени су докази: Увид у обавјештење о раскиду уговора бр. (...)** и потврда о пријему пошиљке, увид у одговор од 29.12.2014. године, увид у испостављене рачуна за јануар, фебруар и март 2019. године. Такође, Подносиоци захтјева сматрају да је овакво понашање наведеног испоручиоца топлотне енергије у супротности са ранијим ставом институције Омбудсмена за заштиту потрошача Босне и Херцеговине, те ранијим одлукама Конкуренијског савјета.

Слиједом наведеног, Подносиоци пријаве сматрају да наведено поступање привредног субјекта Еуротерм није у складу са одредбама Закона, због чега подносе ову Пријаву и предлажу Конкуренијском савјету, да изврше провјеру изнесених навода, те уколико се изнесени наводи из Пријаве од стране Конкуренијског савјета, оцјене основаним, да у складу са одредбама члана 27. Закона по службеној дужности покрене поступак против наведеног испоручиоца топлотне енергије, те да у складу са одредбама члана 42. Закона, оцјени усклађеност наведеног поступања наведеног испоручиоца топлотне енергије са одредбама Закона.

Уколико, Конкуренијски савјет утврди да је наведено поступање наведеног испоручиоца топлотне енергије у супротности са одредбама Закона, предлаже да Конкуренијски савјет наложи привредном субјекту Еуротерм да престане са наплатом фиксног дијела утврђене цијене (паушала) испоруке топлотне енергије, уз доставу доказа о извршењу, као и да изрекне одговарајућу новчану казну и друге одговарајуће мјере у складу са одредбама Закона.

Пуномоћник привредног субјекта Еуротерм, адвокат Дорђе Југовић, Маглајска 4, 71000 Сарајево се очитовао на наводе Подносилаца пријаве у поднеску од дана 26.7.2019. године, запримљеном под бројем: 01-26-10-136-3/19 у којем наводи сљедеће:

- Привредни субјекат Еуротерм је на основу Рјешења Општинског суда у Травнику број: 051-0-Рег-12-000706 од 12.10.2012. године регистрован за пружање услуга испоруке топлотне енергије и у складу с предметним рјешењем, пружа услуге само на подручју Кантона Сарајево, и то у стамбено-пословном комплексу „ТИБРА II СТУП НУКЛЕУС" који се налази у улици Ступска б.б, Општина

Илица, Сарајево и стамбено-пословном комплексу „НОВА ОТОКА" који се налази у улици Цемала Биједића 129., Општина Нови Град, Сарајево.

- Привредни субјекат Еуротерм испоруку топлотне енергије врши на начин прописан Законом о комуналним дјелатностима („Службене новине Кантона Сарајево" број 14/16, 43/16, 10/17-испр, 19/17, 20/18 и 22/19), (у даљем тексту: Закон о комуналним дјелатностима), те на основу Закона о комуналним дјелатностима донесеној Уредби о општим условима за производњу, испоруку и кориштење топлотне енергије („Службене новине Кантона Сарајево" број 22/16), (у даљем тексту: Уредба), која је обавезујућа за исти.
- У складу са наведеним општим актима, привредни субјекат Еуротерм сачињава и закључује уговоре о испоруци и кориштењу топлотне енергије за кориснике са уграђеним индивидуалним мјерачем топлоте, а који уговори се сачињавају на начин и са садржајем који прописује Уредба.
- Имајући у виду наведено, Уговор са Подносиоцима пријаве, сачињен је искључиво у складу са наведеним Законом о комуналним дјелатностима и Уредбом.
- Привредни субјекат Еуротерм нема интерни акт или други пропис којим је регулисао услугу испоруке топлотне енергије са корисницима.
- Начин наплата мјесечних рачуна, тј. методологија обрачуна, како фиксног дијела (паушал), тако и варијабилног дијела, који се односи на потрошњу топлотне енергије, врши се у складу са Уредбом, на основу Уредбе сачињеног и потписаног Уговора, те цјеновника који се заснива на Тарифном систему предвиђеном Уредбом, који привредни субјекат Еуротерм доноси у виду одлуке и објављује на начин који је доступан корисницима топлотне енергије коју испоручује исти.
- Цјеновник привредног субјекта Еуротерм у потпуности је усклађен са Тарифним системом и Одлуком о висини тарифних ставова КЈКП „Топлане-Сарајево" д.о.о. Сарајево и свим његовим измјенама и допунама, а који Тарифни систем је усвојен од стране Владе Кантона Сарајево.
- У уговорима о испоруци и кориштењу топлотне енергије за кориснике са уграђеним индивидуалним мјерачем топлоте, детаљно је описан начин обрачуна фиксног и варијабилног дијела и шта обрачун обухвата. Наиме, фиксни дио цијене за засебни дио некретнине (стана- пословног простора) обрачунава се у односу на површину конкретног дијела некретнине, а по цијени према важећем цјеновнику по м², увећаној за износ ПДВ-а.
- Варијабилни дио цијене је стварни утрошак енергије који се читава на мјерном уређају. Обрачунава се умношком очитане потрошене енергије и тренутно важећом тарифом Тарифног система и цјеновника привредног субјекта Еуротерм, увећан за износ ПДВ-а. Варијабилни дио цијене плаћа се за вријеме сезонског рада котловнице по утрошку кWх, у периоду од 15.10. текуће, до 15.04. наредне године.
- У Кантону Сарајево, осим стамбено-пословног комплекса СТУП НУКЛЕУС-ТИБРА 2, услуге испоруке топлотне енергије привредног субјекта Еуротерм пружа и у стамбено - пословном комплексу "НОВА ОТОКА, Цемала Биједића 129, Општина Нови Град.
- У погледу члана 19. Уговора закљученог са Подносиоцима пријаве, исти члан јасно предвиђа начине престанка уговора и то: смрт физичког лица - корисника

топлотне енергије, продаја засебног дијела некретнине, те друге околности предвиђене Законом о облигационим односима. Дакле, овај члан предвиђа могућност раскида уговора, како у случајевима таксативно наведеним, тако и у свим случајевима које предвиђа Закон о облигационим односима, који случајеви су многобројни, а зависе од сваке конкретне ситуације.

- Исти члан Уговора је усклађен са одредбама обавезујуће Уредбе за привредни субјекат Еуротерм. Чланом 22. Уредбе је, у наведеном смислу, предвиђена могућност раскида уговора о кориштењу топлотне енергије, на основу захтјева за раскид и захтјева за издвајање из централног топлификационог система, при чему је наведено издвајање могуће, само уз сагласност за издвајање свих осталих корисника услуге унутар зграде и даваоца услуге, уколико то дозвољавају техничке могућности, односно уколико се тиме не угрожава квалитет топлотне енергије.
- Обавјештавамо Конкурентијски савјет да се пред Општинским судом у Сарајеву воде два судска поступка, и то: извршни поступак број: (..)** и извршни поступак број: (..)***, а исти су покренути на основу приједлога за извршење на основу вјеродостојне исправе - извода из пословних књига, које је поднио привредни субјекат Еуротерм, у односу на Подносиоце пријаве, имајући у виду да се односе на неплаћене рачуне односно потраживања привредног субјекта Еуротерм, због неплаћених услуга испоруке гријања, а како би се избјегла застара потраживања, имајући у виду једногодишњи рок застаре за конкретна потраживања.

У складу са напријед наведеним привредни субјекат Еуротерм своје пословање, када је ријеч о испоруци топлотне енергије, од свог оснивања до данас, заснива искључиво на законским прописима који су за привредни субјекат Еуротерм, без могућности да регулише уговорне односе на начин супротан обавезујућим прописима који се односе на испоруку топлотне енергије у Кантону Сарајево.

Привредни субјекат Еуротерм у потпуности послује сагласно Закону и на било који начин није повриједио одредбе Закона, укључујући и одредбе које се односе на забрану споразума које би имале за циљ или посљедицу ограничавање, спрјечавање или нарушавање тржишне конкуренције на релевантном тржишту, нити је у том смислу било тко од корисника услуга гријања које пружа привредни субјекат Еуротерм истицао приговоре или покретао поступке по наведеном и сличном основу.

У поменутом поднеску, Противна страна је тражила и увид у спис предмета, што је одбијено, јер у конкретном случају није покренут поступак. Чланом 27. Закона регулисано је покретање поступка пред Конкурентијским савјетом. Чланом 32. Закона је предвиђено да Конкурентијски савјет доноси закључак о покретању поступка по службеној дужности или након пријема захтјева. Надаље, чланом 37. Закона је предвиђено да странка у поступку пред Конкурентијским савјетом има право на увид у спис. У складу са наведеним одредбама, захтјев за увид у спис је одбијен.

Након проведене истраге, на 58. сједници Конкурентијског савјета одржаној 12.09.2019. године донесен је закључак да се припреми Закључак о покретању поступка по службеној дужности, на основу пријаве недозвољеног конкурентијског дјеловања привредног субјекта Еуротерм у сегменту фиксног дијела наплате услуге кориштења топлотне енергије. Након наведеног, формиран је предмет број: УП-05-26-3-026-1/19.

Конкурентијски савјет је упутио дана 08.10.2019. године акт број: УП-05-26-3-026-2/19 којим је од Противне стране тражено да се изјасни у раскиду Уговор о испоруци и кориштењу топлотне енергије за кориснике са индивидуалним мјерачем топлоте број: (..)** од 24.12.2013. године који је склопила са корисницима (..)**. Уједно је од Противне стране тражено да наведе да ли од дана 01.01.2015. године испоручује рачуне за испоруку топлотне енергије корисницима

(..)**, те да ли у случају искључења корисника са топлификацијског система доставља рачуне за фиксни трошак.

У поднеску Противне стране за Примљеном дана 17.10.2019. године, под бројем: УП-05-26-3-026-2/19 наводи се слjedeће:

- Уговор склопљен између (..)** и привредног субјекта Еуротерм није раскинут.
- Чланом 22. Уредбе предвиђена је могућност раскида уговора о кориштењу топлотне енергије, на основу захтјева за раскид и захтјева за издвајање из централног топлификационог система, при чему је наведено издвајање могуће, само уз сагласност за издвајање свих осталих корисника услуге унутар зграде и даваоца услуге, уколико то дозвољавају техничке могућности, односно уколико се тиме не угрожава квалитет топлотне енергије.
- У складу са наведеним, потребно је да корисник прикупи сагласност осталих корисника услуга у објекту у којем давалац услуге пружа испоруку топлотне енергије, те исте сагласности приложи уз захтјев за издвајање из централног топлификационог система даваоцу услуге, након чега давалац услуге утврђује да ли постоје техничке могућности за такво издвајање. Уколико постоје техничке могућности, након што корисник услуге изврши уплату трошкова издвајања из топлификацијског система, приступа се издвајању из топлификацијског система и Уговор престаје важити.
- У смислу члана 22. Уредбе, корисници (..)** нису испоштовали процедуру раскида уговора, па је склопљени Уговор и даље на снази.
- Привредни субјекат Еуротерм, након 01.01.2015. године издаје рачуне корисницима (..)** за трошкове топлотне енергије који обухватају трошкове енергената, трошкове за индиректно загријавање, инвестиционо и текуће одржавање, амортизацију и одржавање мјерила топлотне енергије и остале трошкове (фиксни трошак), што је дефинисано чланом 2. Уредбе и чланом 13. Уговора.
- Разлог за фактурисање само фиксног дијела накнаде за испоруку топлотне енергије у наведеном периоду је привремено искључење Подносиоца захтјева, због неизмирења плаћања по раније испостављеним рачунима, поводом којих привредни субјекат Еуротерм пред Општинским судом у Сарајево покренуо два извршна поступка број: (..)** i (..)**.
- Корисници (..)** нису трајно издвојени из топлификационог система, јер нису испоштовали процедуру раскида уговора, па привредни субјекат Еуротерм истим доставља рачуне за фиксни трошак услуга испоруке и кориштења топлотне енергије.
- Противна страна је у прилогу поднеска доставила свој важећи цјеновник, у виду Одлуке о цијенама централног гријања у објектима колективног становања број: 02-023/18 од 01.01.2018. године (у даљем тексту: Одлука о цијенама централног гријања), у којој су дефинисане цијене и начин плаћања, као и обавеза плаћања фиксног дијела у случају привременог искључења, због неизмираних обавеза, те престанак обавезе плаћања фиксног дијела цијене у случају трајног издвајања из топлификацијског система.
- Чланом 2. Одлуке цијенама централног гријања регулисано је да корисници који су искључени због неизмираних обавеза, а нису издвојени из централног топлификацијског система, дужни у редовно плаћати фиксни дио цијене.
- Чланом 3. Одлуке цијенама централног гријања регулисан је статус корисника који су трајно издвојени из централног топлификационог система на начин да власници стамбених и пословних јединица који се налазе у објектима у којима привредни субјекат

Еуротерм пружа услуге испоруке топлотне енергије, а који су трајно издвојени из централног топлификационог система не плаћају фиксни дио цијене, те се исти након издвајања из система не сматрају корисницима услуге.

Пуномоћник Подносиоца пријаве, адвокат Адмира Ђулића се очитовао на наводе Противне стране у поднеску, запримљеном дана 02.12.2019. године, под бројем: УП-05-26-3-026-2/19 у којем наводи слиједеће:

- Подносиоци пријаве сматрају да су неосновани наводи привредног субјекта Еуротерм да Уговор између Подносиоца захтјева није раскинут.
- Подносиоци пријаве сматрају да из обавијести о раскиду уговора број (..)** и потврде о пријему пошиљке, произилази да је Уговор једнострано раскинут са даном 31.12.2014. године и напомиње да је закључно са поменутиим датумом подмирио све обавезе према привредном субјекту Еуротерм.
- Подносилац захтјева тврди да је од 31.12.2014. године искључен из топлификационог система гријања привредног субјекта Еуротерм.
- Привредни субјекат Еуротерм је на обавјештње о раскиду Уговора одговорио да не прихвата једнострано раскид Уговора, те да му техничке могућности не дозвољавају издвајање из топлификационог система, јер би се тиме угрозио квалитет енергије, стандарда и сигурност других корисника.
- Прикључак Подносиоца захтјева на топлификациони систем привредног субјекта Еуротерм се налази ван стана који је у њиховом власништу, тачније у стубишту и дијелу заједничких просторија који у свако доба омогућава искључење, односно укључење у исти.
- Подносиоци пријаве сматрају да је неосновано позивање Противне стране на одредбе Уредбе која није федерални, него кантонални пропис, с обзиром да није јасно на који начин привредни субјекат Еуротерм пружа услуге загријавања у стамбено-пословном комплексу СТУП НУКЛЕУС-ТИБРА 2. у Сарајеву, односно остаје отворено питање да ли привредни субјекат Еуротерм пружа услуге на основу уговора са инвеститором стамбено-пословног објекта СТУП НУКЛЕУС-ТИБРА 2., тј. да ли загријавање користи за властите потребе наведеног инвеститора или неког трећег.
- Подносиоци пријаве наводе да је нејасно да ли је привредном субјекту Еуротерм икада повјерено пружање услуга на основу уговора и наведене Уредбе, те да ли привредни субјекат Еуротерм има потребно одобрење од стране Министарства просторног уређења Катнтона Сарајево, уколико се на истог примјењује Уредба.
- У случају да се Уредба односи на привредни субјекат Еуротерм, Подносиоци пријаве истичу да је иста подзаконски акт која је по својој правној снази испод закона.
- С обзиром да у конкретном случају постоји колизија норми и то кантоналног закона са федералним законима (члановима 9. до 14., те чланова 124. и 210. Закона о облигационим односима и одредбама Законом о стварним правима), државним законима, одредбама Устава Босне и Херцеговине и Устава Федерације Босне и Херцеговине, те Протоколом I Еуропске конвенције о заштити људских права и основних слобода, треба примјенити наведене норме које су веће правне снаге и неспорно гарантују право на мирно уживање имовине, тржишно привређивање, слободу уживања обавезних односа, равноправност странака у обавезном односу, начело савјесности и поштења, забрану злоупотребе права, понашање на тржишту без нелојалне конкуренције, те забрану стварања и искориштавања монополског положаја, право на раскид уговора због неиспуњења и слично.

- Дакле у конкретном случају произилази да су одредбе Уредбе којим се ограничава могућност раскидање уговора незаконите, односно да се не може ограничавати могућност раскида уговора кантоналним прописом који је у очитој колизији са одредбама Закона о облигационим односима.
- Због свега наведеног, Противна страна не може тврдити да је Уговор на снази, те да Подносиоци пријаве нису трајно издвојени из топлификацијског система Противне стране.
- Подносиоци пријаве сматрају да издавање рачуна Подносиоцима захтјева од стране привредног субјекта Еуротерм за тзв. фиксне трошкове, представља забрањено конкуренцијско дјеловање у складу са чланом 4. став (1) тачке б) и е) Закона.
- Подносиоци пријаве предлажу да Конкурентијски савјет, у складу са одредбама члана 27. Закона по службеној дужности покрене поступак против наведеног испоручиоца топлотне енергије, те да у складу са одредбама чланка 42. Закона, оцјени усклађеност поступања наведеног испоручиоца топлотне енергије са одредбама Закона.

На основу анализе чињеничног стања и прикупљене документације, Конкурентијски савјет је оцијенио да постоји основана сумња о постојању спрјечавања, ограничавања и нарушавања тржишне конкуренције, те је донијело Закључак о покретању поступка по службеној дужности (у даљем тексту: Закључак), под бројем: УП-05-26-3-026-10/19 од 06.02.2020. године, против привредног субјекта Еуротерм, ради утврђивања постојања забрањеног споразума из члана 4. став (1) тачке б) и е) Закона.

1. Поступак по закључку о покретању поступка по службеној дужности

У складу са чланом 33. став (1) Закона, Конкурентијски савјет је, дана 07.02.2020. године доставио Закључак на очитовање привредном субјекту Еуротерм актом број: УП-05-26-3-026-14/19.

Пуномоћник привредног субјекта Еуротерм је одговор на Закључак доставио дана 26.02.2020. године поднеском број: УП-05-26-3-026-15/19, наводећи сљедеће:

- Привредни субјекат Еуротерм је регистрован за пружање услуга испоруке топлотне енергије искључиво на подручју Кантона Сарајево.
- Имајући у виду подручје на којем привредни субјекат Еуротерм пружа услуге из оквира регистроване дјелатности дужан је да поступа у складу са важећим законским прописима из наведене области које важе на овом подручју.
- Услијед наведеног, испоруку топлотне енергије привредни субјекат Еуротерм врши на начин прописан Законом о комуналним дјелатностима, те на основу истог донесеној Уредби.
- Из Закона о комуналним дјелатностима као обавезујућег опћег правног акта за привредни субјекат Еуротерм настала је обавеза поступања по одредбама Уредбе, којом је ближе регулисана процедура за закључење уговора, начин пружања услуга, те начин раскида уговора са корисницима услуга топлотне енергије у Кантону Сарајево.
- Произвољни су наводи Подносиоца пријаве, да постоји колизија између одредаба Уредбе и појединих закона на нивоу Федерације Босне и Херцегине, јер привредни субјекат мора искључиво примјењивати Уредбу.

- Закон о комуналним је у конкретном случају *lex specialis* за привредни субјекат Еуротерм имајући у виду услугу које пружа, а Уредба која је донесена на основу таквог закона је обавезујући подзаконски акт.
- Привредни субјекат Еуротерм нема могућност да бира које ће одредбе обавезујућих прописа примјењивати, а које не, нити је овлаштено да преиспитује усклађеност појединих прописа ниже правне снаге са законима.
- Чак и уколико постоји колизија између одређених одредаба Уредбе и појединих закона на нивоу Федерације Босне и Херцеговине, како то Подносиоци пријаве паушално наводе, постоји процедура и органи који такву усклађеност провјеравају и доносе одлуке у наведеном смислу, што су у конкретном случају Подносиоци пријаве пропустили да учине, па одговорност за евентуалне пропусте у доношењу законских и подзаконских пропуста, пријавом покушавају да пребаце на привредни субјекат Еуротерм, умјесто на органе који такав пропис доносе. Не може привредни субјекат Еуротерм трпјети штетне посљедице за мањкавости правних аката на чије доношење или измјену ни на који начин не утиче.
- Дакле, о усклађености појединог акта са законом или Уставом не одлучује привредни субјекат Еуротерм нити било који правни субјекат у Босни и Херцеговини, него надлежни правосудни органи.
- Осим тога, погрешно су Подносиоци пријаве навели да су ограничене могућности раскида уговора, али су корисници дужни да испоштују одређену процедуру како би до тога дошло, што је и смисао сваког подзаконског прописа, којим се прописују процедуре за остваривање права загарантованих законом.
- У том смислу, у члану 19. Уговора закљученим са Подносиоцима пријаве, јасно су предвиђени начини престанка уговора, и то: смрт физичког лица-корисника топлотне енергије, продаја засебног дијела некретнине, те друге околности предвидене и Закон о облигационим односима.
- Дакле, овај члан предвиђа могућност раскида уговора, како у случајевима таксативно наведеним, тако и у свим случајевима које предвиђа Закон о облигационим односима, који случајеви су многобројни, а зависе од сваке конкретне ситуације.
- Чланом 22. Уредбе предвиђена је могућност раскида уговора о кориштењу топлотне енергије, на основу захтјева за раскид и захтјева за издвајање из централног топлификационог система, при чему је наведено издвајање могуће, уз сагласност за издвајање свих осталих корисника услуге унутар зграде и даваоца услуге уколико то дозвољавају техничке могућности, односно уколико се тиме не угрожава квалитет топлотне енергије.

2. Правни оквир предметног поступка

Конкурентски савјет је у току поступка примијенио одредбе Закона, Одлуке о утврђивању релевантног тржишта („Службени гласник БиХ“, број 18/06 и 34/10), Закона о комуналним дјелатностима, Закона о облигационим односима, Уредбе, Одлуке о усвајању Тарифног система даваоца услуге КЈКП „Топлане-Сарајево“ д.о.о. Сарајево број: 02-05-25151-10/16 од 15.08.2016. године, Одлуке о усвајању Измјена Тарифног система даваоца услуге КЈКП „Топлане-Сарајево“ д.о.о. Сарајево са Методологијом обрачуна испоручене топлотне енергије број: 02-05-29645-2/18 од 09.08.2018. године (у даљем тексту: Одлуке о усвајању Измјена Тарифног система даваоца услуге КЈКП „Топлане-Сарајево“) и Одлуку КЈКП „Топлане-Сарајево“ д.о.о. Сарајево број: 01-24-07/18 од 27.12.2018. године.

3. Прикупљање података од трећих лица

Током поступка, Конкурентијски савјет је ради утврђивања свих релевантних чињеница у смислу одредби члана 35. став (1) тачка а) и ц) Закона прикупљао податке и документацију од трећих лица која нису странке у поступку.

Конкурентијски савјет се у смислу члана 35. став (1) тачка а) и ц) Закона упутио пуномоћнику Подносилаца пријаве адвокату Адмиру Ђулићу акт број: УП-05-26-3-026-16/19 од 25.05.2020. године којим су тражено да се доставе подаци о представнику етажних власника у стамбеном комплексу СТУП НУКЛЕУС-ТИБРА 2., те о незадовољним корисницима услуга гријања које пружа привредни субјекат Еуротерм.

Пуномоћник Подносиоца пријаве је дана 09.06.2020. године, поднеском запримљеним под бројем УП-05-26-3-026-17/19 доставио тражене податке, на основу којих је Конкурентијски савјет упутио захтјеве за доставу података.

Конкурентијски савјет је упутио допис представнику етажних власника (..)** и дописе одређеном броју станара везано пружање услуга испоруке топлотне енергије од стране привредног субјекта Еуротерм и то: УП-05-26-3-026-18/19 од 18.06.2020. године, УП-05-26-3-026-20/19 од 15.07.2020. године, УП-05-26-3-026-21/19 од 15.07.2020. године, УП-05-26-3-026-22/19 од 15.07.2020. године, УП-05-26-3-026-23/19 од 15.07.2020. године, УП-05-26-3-026-24/19 од 15.07.2020. године, УП-05-26-3-026-25/19 од 15.07.2020. године, УП-05-26-3-026-26/19 од 15.07.2020. године, УП-05-26-3-026-27/19 од 15.07.2020. године и УП-05-26-3-026-28/19 од 15.07.2020. године.

Дана 08.07.2020. године, Конкурентијски савјет је запримио поднесак представника етажних власника (..)** објекта СТУП НУКЛЕУС-ТИБРА 2 Ц2 број: УП-05-26-3-026-19/19 у којем наводи слједеће:

- У стамбеном комплексу СТУП НУКЛЕУС-ТИБРА 2. Ц2 технички је изводљиво издвајање етажних власника из система гријања привредног субјекта Еуротерм из разлога што је сваки од станова и других простора прикључен на систем гријања из стубишта као заједничких просторија.
- Станари (..)** су дана 31.12.2014. године упутили једностранни захтјев за раскид уговора, те су након поменутог датума издвојени са топлификацијског система у објекту СТУП НУКЛЕУС-ТИБРА 2. Ц2.
- У наведеној згради има незадовољних корисника који су хтјели раскинути уговоре са привредним субјектом Еуротерм, што је исти одбијао учинити, а ради се о слиједећим корисницима чије податке имам: (..)**.
- Осим (..)** , којим је према њиховим изјавама још увијек испостављају фактуре за фиксни дио трошкова, нисам дошао до сазнања да су поједини корисници у из објекта Ц2 искључивани са система гријања а да се током тог периода плаћали било какву услугу привредном субјекту Еуротерм.
- Доста станара се жалило на понашање привредног субјекта Еуротерм када је у питању испорука топлотне енергије, те да је исти одбијао раскид уговора, иако незадовољном станару нису правили проблем други станари и етажни власници за издвајање из система гријања.

Конкурентијски савјет је дана 16.07.2020. године на основу члана 41. став (2) Закона донио Закључак о продужењу рока за доношење коначног рјешења број: УП-05-26-3-026-29/19 којим је продужен рок за доношење коначног рјешења за додатна три мјесеца.

Дана 24.07.2020. године, Конкурентијски савјет је запримио поднесак кориснице услуга гријања објекта СТУП НУКЛЕУС-ТИБРА 2 Ц1 (..) ** број: УП-05-26-3-026-31/19 у којем наводи слједеће:

- Постојали су проблеми са испоруком топлотне енергије од стране привредног субјекта Еуротерм, због чега је дошло до трајног искључења са топификационог система привредног субјекта Еуротерм, чиме у складу са Законом о облигационим односима престаје важење уговора, као и обавезе према поменутом привредном субјекту.
- Искључењу са топификационог система привредног субјекта Еуротерм се нису противили етажни власници станова и пословних простора, па је привредни субјекат Еуротерм обавио искључење.
- Након искључења са система гријања, привредни субјекат Еуротерм и даље испоручује рачуне за фиксне трошкове услуга испоруке топлотне енергије.

Дана 27.07.2020. године, Конкурентијски савјет је запримио поднесак кориснице услуга гријања објекта СТУП НУКЛЕУС-ТИБРА 2 (..) ** број: УП-05-26-3-026-32/19 у којем наводи слједеће:

- Са услугом коју пружа привредни субјекат Еуротерм нисам задовољна у смислу односа цијене и квалитете, али није покретан поступак раскида уговора са привредним субјектом Еуротерм, јер је исплатније плаћати фиксни дио трошкова сваки мјесец и на алтернативни начин загријавати стан, него у складу са важећим ценовником плаћати трошкове раскида уговора.
- У складу са наведеним, процедура сакупљања сагласности етажних власника за издвајањем из топификационог система није покренута, а измиривање рачуна које испоставља привредни субјекат Еуротерм се врши на мјесечној бази.

Дана 17.08.2020. године, Конкурентијски савјет је запримио поднесак кориснице услуга гријања објекта СТУП НУКЛЕУС-ТИБРА 2 (..) ** број: УП-05-26-3-026-34/19 у којем наводи слједеће:

- Услов за преузимање кључа од стана у објекту СТУП НУКЛЕУС-ТИБРА 2 је био потписивање уговора о испоруци топлотне енергије са привредним субјектом Еуротерм.
- Након усељења и доласка зиме, почели су проблеми са гријањем, јер је на термостату температура подешена на 30 степени, док је у стану достигнута температура 17 степени у шта су се увјерили техничари привредног субјекта Еуротерм.
- Високе рачуне за испоруку топлотне енергије је привредни субјекат Еуротерм образлагао чињеницом да се због високо подешене температуре на термостату троши више калорија.
- Након што сам одлучила да раскинем уговор са привредним субјектом Еуротерм, схватила сам да је то немогуће. Извршено је трајно искључење са топификационог система привредног субјекта Еуротерм, али и даље плаћам рачун од 24,14 КМ.

4. Изјашњење привредног субјекта Еуротерм на наводе трећих лица

Пуномоћник привредног субјекта Еуротерм је очитовање на наводе представника етажних власника и станара доставио дана 11.09.2020. године поднеском број: УП-05-26-3-026-37/19, наводећи слиједеће:

- Када је ријеч о наводима (..)**, који је представник етажних власника у објекту СТУП НУИКЛЕУС- ТИБРА II Ц2, привредни субјекат Еуротерм не оспорава, нити је икада оспоравао могућност техничког издвајања из топлификационог система, што процјењује давалац услуге уз надзор стручних служби.
- Да би се наведено издвајање извршило, неопходно је најприје испоштовати прописану процедуру у конкретном случају члан 22. Уредбе која *predstavlja lex specialis* за привредни субјекат Еуротерм и друге привредне субјекте који обављају исту дјелатност.
- Нетачни су наводи представника етажних власника да су (..)** у објекту Ц2 трајно издвојени и искључени са топлификационог система унутар наведеног објекта. Исти нису трајно искључени и издвојени из разлога што није испоштована процедура предвиђена Уредбом, тј. корисници (..)** никада нису прибавили сагласност осталих етажних власника за издвајање из топлификационог система у складу са чл. 22 Уредбе.
- Наведена процедура је детаљно појашњена у поднесцима од 16.10.2019. године и од 21.02.2020. године, а које је привредни субјекат Еуротерм, доставио Конкуренцијском савјету у току трајања овог поступка.
- Дакле, када је ријеч о корисницима (..)**, ради се о корисницима који су привремено искључени из система гријања због неизмирења дуговања према даваоцу услуга.
- Тврдње представника етажних власника (..)** у односу на корисницу (..)** потпуно су нетачне и злонамјерне, с обзиром на то да (..)** има закључен и важећи Уговор о испоруци и кориштењу топлотне енергије број: (..)** од 14.04.2014. године са друштвом Еуротерм, те никада није упућивала нити захтјев за раскид, нити захтјев за трајно искључење, нити било какав допис да је незадовољна услугом испоруке гријања.
- (..)** користи услуге гријања и није улагала рекламације на услугу, нити подносила захтјев за раскид Уговора. Једина комуникација са поменутом корисницом су дописи од стране привредног субјекта Еуротерм, којим се иста опомиње на извршење својих уговорних обавеза.
- Увидом у базу података привредног субјекта Еуротерм утврђено је да (..)** нема закључен уговор о испоруци услуга гријања, те иста није корисница наведене услуге у смислу законских прописа, па су наводи о покушају раскида уговора од стране (..)** потпуно неосновани.
- У односу на корисника (..)**, сматрамо да су наведене тврдње представника етажних власника нетачне и злонамјерне, имајући у виду да корисник (..)** са привредним субјектом Еуротерм има закључен Уговор о испоруци и кориштењу топлотне енергије број: (..)** од 26.05.2014. године, никада није упућивао захтјев за раскид истог, нити захтјев за трајно искључење, нити се обраћао привредном субјекту Еуротерм било каквим дописом да је незадовољан услугом испоруке гријања.
- Када је у питању корисник (..)** сматрамо да су тврдње представника етажних власника неосноване, с обзиром да се исти никада није обраћао за раскид Уговора

о испоруци и кориштењу топлотне енергије број: (..) ** од 09.12.2016. године или трајно искључење из система гријања. Исти има закључен и важећи Уговор о испоруци и кориштењу топлотне енергије са привредним субјектом Еуротерм, а привремено је искључено гријање због неизмирења дуга према истом.

- Наводи представника етажних власника (..) ** да према његовим сазнањима и у другим зградама такође има незадовољних корисника су паушални и произвољни, не заснивају се на било каквим релевантним чињеницама или документацији, те се своде на наводе „рекла - казала“, што свакако није начин адекватног изјашњења лица које обавља функцију представника етажних власника, нарочито имајући у виду што (..) ** ту функцију обавља само у објекту Ц2, поводом које је једино овлаштен да се очитује.
- У погледу навода (..) ** који се односе на тврдње да је привредни субјекат Еуротерм одбијао раскид уговора иако други етажни власници нису правили проблем за издвајање, сматрамо да су исти наводи паушални и потпуно произвољни, а имајући у виду да (..) **, као представник етажних власника, који одржава редовне састанке са свим етажним власницима, не посједује нити један званичан документ којим наведено поткрепљује.
- Уколико су наведене тврдње представника етажних власника тачне, поставља се питање зашто корисници који не желе да наставе трајање уговора са привредним субјектом Еуротерм не прикупе потписе свих станара и испоштују Уредбом прописану процедуру, те изврше трајно издвајање са система гријања.
- У погледу изјашњења кориснице (..) **, истичемо да су нетачни наводи да је иста трајно искључена из система гријања. Наведена корисница је привремено искључен због неизмирења дуга према привредном субјекту Еуротерм.
- Нису тачни наводи ни да се нико од етажних власника није противио искључењу њене етажне јединице из система гријања, јер би у супротном ова корисница доставила сагласности свих етажних власника за трајно издвајање из система кроз процедуру прикупљања потписа.
- У прилогу овог изјашњења достављамо и документацију из које је видљиво да је корисници појашњена процедура за трајно искључење из система гријања, како усмено, приликом доласка у просторије привредним субјектом Еуротерм, тако и писаним путем.
- С обзиром да Уговор испоруци и кориштењу топлотне енергије са индивидуалним мјерачем број (..) ** од 29.04.2015. године није престао да важи, те чињеницу да је корисница (..) ** привремено искључена из система гријања због неизмирења обавеза, испостављају јој се рачуни за фиксни дио у складу са законом и Уредбом.
- Из изјашњења кориснице (..) **, видљиво је да се иста није никада обраћала привредном субјекту Еуротерм за раскид уговора или трајно искључење, јер како наводи жели алтернативну могућност кориштења гријања, тј. услугу коју пружа привредни субјекат Еуротерм.
- Нетачни су наводи кориснице (..) ** да је услов за преузимање кључева од уредно плаћеног стана, потписивање уговора са привредним субјектом Еуротерм.
- Наиме, инвеститор и продавац некретнине у конкретном случају је друштво ТИБРА ПАЦИФИЦ д.о.о, док је давалац услуге гријања привредни субјекат

Еуротерм који не полаже било каква права на некретнинама, те у складу с тим, не предаје кључеве стана и не уводи у посјед купца.

- Сви корисници услуге су својевољно и без присиле закључили уговоре са привредним субјектом Еуротерм, с обзиром да је у згради пројектован и обезбијеђен начин загријавања путем засебног котловског постројења, гдје у конкретном случају давалац услуге привредни субјекат Еуротерм пружа услугу гријања.
- Нетачни су и наводи кориснице (..)** да се хтјела искључити из система гријања и раскинути Уговор о испоруци и кориштењу топлотне енергије број: (..)** од 17.06.2014. године, с обзиром да иста никада није упутила званичан захтјев за наведено. Дакле, корисница је привремено искључена због неизмирења обавеза према привредном субјекту Еуротерм.
- Привредни субјекат Еуротерм је приватно привредно друштво, које послује искључиво захваљујући средствима које само обезбиједи и не добива било какве субвенције од државе, кантона или општина, за разлику од других предузећа и друштава која обављају исту дјелатност на подручју Кантона Сарајево.
- У наведеном својству, приликом формирања цијена, привредни субјекат Еуротерм се руководи важећим законима и Уредбом, те је Цјеновник истог у потпуности усклађен са Тарифним системом и Одлуком о усвајању тарифног система КЈКП „Топлане-Сарајево“ д.о.о. Сарајево и свим његовим измјенама и допунама, а који Тарифни систем је усвојен од стране Владе Кантона Сарајево.
- Наведено значи да у случају повећања цијене енергената потребних за пружање услуге гријања, привредни субјекат Еуротерм трпи губитке, како би пружио адекватну услугу у складу са важећим уговорима о испоруци топлотне енергије, за разлику од других привредних субјеката којим се та разлика субвенционише из јавних средстава. Упркос томе, друштво није одредило веће цијене услуге гријања, те је очигледно да циљ привредног субјекта Еуротерм није да потрошаче доведе у неповољан положај.
- Привредни субјекат Еуротерм је приликом обављања своје регистроване дјелатности дужан да испоруку топлотне енергије врши на начин прописан Законом о комуналним дјелатностима, те на основу Уредбе која је обавезујућа, у складу са којим општим актима сачињава и закључује уговоре о испоруци и кориштењу топлотне енергије за кориснике са уграђеним индивидуалним мјерачем топлоте, који уговори се сачињавају на начин и са садржајем који прописује Уредба.
- Чланом 22. Уредбе је, у наведеном смислу, предвиђена могућност раскида уговора о кориштењу топлотне енергије, на основу захтјева за раскид и захтјева за издвајање из централног топлификационог система, при чему је наведено издвајање могуће, само уз сагласност за издвајање свих осталих корисника услуге унутар зграде и даваоца услуге уколико то дозвољавају техничке могућности, односно уколико се тиме не угрожава квалитет топлотне енергије.
- Нико од корисника услуге гријања коју пружа привредни субјекат Еуротерм није испоштовао наведену одредбу члана 22. Уредбе, нити је доставио сагласност свих власника етажних јединица.
- Некретнина у којој се пружа услуга испоруке гријања које је предмет поступка пред Конкуренцијским савјетом је зграда колективног становања и потпуно је логично и оправдано да се захтјева сагласност свих етажних власника, с обзиром

да је свим етажним власницима у интересу да се зграда загријава као енергетска цјелина.

Конкуренцијски савјет је упутио дописе одређеном броју станара како би провјерио наводе из изјашњења привредног субјекта Еуротерм и то: УП-05-26-3-026-39/19 од 21.09.2020. године, УП-05-26-3-026-40/19 од 21.09.2020. године и УП-05-26-3-026-41/19 од 21.09.2020. године.

Конкуренцијски савјет је упутио привредном субјекту Еуротерм акт број: УП-05-26-3-026-42/19 од 21.09.2020. године и акт број: УП-05-26-3-026-43/19 од 22.09.2020. године у којем је од поменутог тражено да достави одговоре на одређена спорна питања у предметном поступку, те да достави документацију.

Пуномоћник привредног субјекта Еуротерм је поднеском запримљеним под бројем: УП-05-26-3-026-44/19 дана 24.09.2020. године, доставио тражену документацију.

Привредни субјекат Еуротерм је у поднеску запримљеном дана 29.09.2020. године под бројем: УП-05-26-3-026-45/19 навео сљедеће:

- Корисници (..)** привремено су искључени са топлификацијског система на основу Налога за искључење са мреже гријања број: (..)** од 17.10.2017. године.
- Корисници (..)** нису накнадно укључивани на топлификациони систем привредног субјекта Еуротерм, због тога што до овог момента нису измирили обавезе према привредном субјекту Еуротерм, а што је предуслов за поновно укључење на топлификациони систем.
- Након искључења са топлификационог система корисницима (..)** су у складу са Уредбом и важећом Одлуком о цијенама гријања привредног субјекта Еуротерм испостављани рачуни само за фиксни дио цијене гријања.
- Корисница (..)** привремено је искључена са топлификацијског система на основу Налога за искључење са мреже гријања број: (..)** од 05.10.2018. године.
- Корисница (..)** није накнадно укључивана на топлификациони систем привредног субјекта Еуротерм, због тога што до овог момента није измирила обавезе према привредном субјекту Еуротерм, а што је предуслов за поновно укључење на топлификациони систем.
- У периоду од дана искључења до овог момента именованој корисници су у складу са Уредбом и важећом Одлуком о цијенама гријања привредног субјекта Еуротерм испостављани рачуни само за фиксни дио цијене гријања.

Привредни субјекат Еуротерм је у поднеску запримљеном дана 30.09.2020. године под бројем: УП-05-26-3-026-48/19 навео сљедеће:

- Корисник (..)** привремено је искључен са топлификацијског система привредног субјекта Еуротерм на основу Налога за искључење са мреже гријања број: (..)** од 19.02.2020. године.
- Корисник (..)** није накнадно укључиван на топлификациони систем привредног субјекта Еуротерм, због тога што до овог момента није измирио обавезе према привредном субјекту Еуротерм, а што је предуслов за поновно укључење на топлификациони систем.

- Након искључења до овог момента именованом кориснику су у складу са Уредбом, важећом Одлуком о цијенама гријања привредног субјекта Еуротерм и Уговором број: 2266/16 од 09.12.2016. године испостављани рачуни само за фиксни дио цијене гријања.

Дана 02.10.2020. године, Конкуренијски савјет је запримио поднесак кориснице услуга гријања објекта СТУП НУКЛЕУС-ТИБРА 2 Ц1 (..) ** број: УП-05-26-3-026-50/19 у којем је допунила своје наводе у односу на ранији поднесак, те навела:

- Након обраћања привредном субјекту Еуротерм као корисница услуга гријања, искључена је са система гријања, чему се нису противили етажни власници станова, нити власници пословних простора.
- Приликом искључења са гријања привредни субјекат Еуротерм није тражио сагласност осталих власника станова и пословних простора унутар зграде за искључење са топлификационог система.
- Без обзира на наведене околности, привредни субјекат Еуротерм и даље доставља фактуре за плаћање фиксног дијела цијене гријања.
- Привредном субјекту Еуротерм је дана 04.12.2018. године достављена обавијест да више не шаље рачуне за фиксни дио цијене гријања, јер је раније извршено искључење са система гријања.
- Након искључења са топлификационог система није више вршено укључивање у поменути систем, али рачуне за фиксни дио цијене гријања привредни субјекат Еуротерм и даље доставља.

5. Релевантно тржиште

Релевантно тржиште у смислу члана 3. Закона, те чл. 4. и 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта („Службени гласник БиХ“, бр 18/06 и 33/10) чини тржиште одређених производа/услуга који су предмет обављања дјелатности на одређеном географском тржишту.

Према одредби члана 4. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште производа обухвата све производе и/или услуге које потрошачи сматрају међусобно замјењивим с обзиром на њихове битне карактеристике, квалитет, намјену, цијену или начин употребе.

Према одредби члана 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно географско тржиште обухваћа цјелокупну или значајан дио територија Босне и Херцеговине на којој привредни субјекти дјелују у продаји или куповини релевантних услуга под једнаким или довољно уједначеним условима и који то тржиште битно разликују од услова конкуренције на сусједним географским тржиштима.

Конкуренијски савјет је утврдио да је релевантно тржиште у тржиште услуга предметнога поступка је тржиште испоруке топлотне енергије од стране привредног субјекта Еуротерм.

Релевантно географско тржиште предметног поступка је подручје Општине Илица.

Слиједом наведеног, као релевантно тржиште у предметном поступку утврђено је тржиште испоруке топлотне енергије од стране привредног субјекта Еуротерм на подручју Општине Илица.

6. Утврђено чињенично стање

Након сагледавања релевантних чињеница, доказа и документације достављене од странака у поступку, као и трећих лица, Конкуренцијски савјет је утврдио сљедеће:

- Привредни субјекат Еуротерм је на основу Рјешења Општинског суда у Травнику број: 051-0-Рег-12-000706 од 12.10.2012. године регистрован за пружање услуга испоруке топлотне енергије.
- Привредни субјекат Еуротерм пружа услуге само на подручју Кантона Сарајево и то у стамбено-пословном комплексу „ТИБРА II СТУП НУКЛЕУС“ који се налази у улици Ступска б.б., Општина Илиџа, Сарајево и стамбено-пословном комплексу „НОВА ОТОКА“ који се налази у улици Џемала Биједића 129., Општина Нови Град, Сарајево.
- (..)** су дана 24.12.2013. године са привредним субјектом Еуротерм закључили Уговор о испоруци и кориштењу топлотне енергије за кориснике са индивидуалним мјерачем топлоте број: (..)** , за загријавање стана у стамбено-пословном комплексу Ступ Нуклеус-Тибра 2.
- Корисница (..)** има закључен Уговор испоруци и кориштењу топлотне енергије са индивидуалним мјерачем број (..)** од 29.04.2015. године са привредним субјектом Еуротерм у стамбено-пословном комплексу Ступ Нуклеус-Тибра 2.
- Корисник (..)** има закључен Уговор о испоруци и кориштењу топлотне енергије број: (..)** од 09.12.2016. године са привредним субјектом Еуротерм у стамбено-пословном комплексу Ступ Нуклеус-Тибра 2.
- Корисница (..)** има закључен Уговор о испоруци и кориштењу топлотне енергије број: (..)** од 14.04.2014. године са привредним субјектом Еуротерм у стамбено-пословном комплексу Ступ Нуклеус-Тибра 2 .
- Корисник (..)** са привредним субјектом Еуротерм има закључен Уговор о испоруци и кориштењу топлотне енергије број: (..)** од 26.05.2014. године у стамбено-пословном комплексу Ступ Нуклеус-Тибра 2.
- Корисница (..)** ,има закључен Уговор о испоруци и кориштењу топлотне енергије број: (..)** од 17.06.2014. године са привредним субјектом Еуротерм у стамбено-пословном комплексу Ступ Нуклеус-Тибра 2.
- Привредни субјекат Еуротерм од дана 01.01.2018. године примјењује цјеновник који је донесен у виду Одлуке о цијенама централног гријања у објектима колективног становања број: 02-023/18 од 01.01.2018. године у којој су дефинисане цијене и начин плаћања, као и обавеза плаћања фиксног дијела у случају привременог искључења, због неизмирених обавеза, те престанак обавезе плаћања фиксног дијела цијене у случају трајног издвајања из топлификацијског система.
- Привредни субјекат Еуротерм је у признао да нема сагласност Владе на Одлуку о цијенама централног гријања у објектима колективног становања број: 02-023/18 од 01.01.2018. године сукладно члану 68. Уредбе којом је уређено да тарифни систем доноси Влада Кантона Сарајево на приједлог давоца услуге (у овом случају Еуротерм је даваоц услуге), мада је у уводном дијелу Одлуке о цијенама централног гријања привредног субјекта Еуротерм назначено да је донесена на основу Уредбе.

- Чланом 2. Одлуке о цијенама централног гријања регулисана је процедура привременог искључења корисника због неизмирења обавеза, на начин да су привремено искључени корисници због неизмирених обавеза према привредном субјекту Еуротерм у обавези редовно плаћати фиксни дио цијене за услуге централног гријања, а при чему нису трајно издвојени из централног топлификационог система.
- Чланом 3. Одлуке о цијенама централног гријања одређено је да власници стамбених и пословних јединица који се налазе у објектима које загријава привредни субјекат Еуротерм, а који су трајно издвојени из топлификационог система не плаћају фиксни дио цијене за услугу гријања, те се након издвајања из топлификационог система се не сматрају корисницима привредног субјекта Еуротерм.
- Уредба не прави разлику између привременог и трајног издвајања из топлификационог система, него само предвиђа издвајање, док привредни субјекат Еуротерм поступа супротно од тога и у наведеној Одлуци од 01.01.2018. године користи термин привремено, односно трајно искључење.
- Привредни субјекат у односу са својим корисницима примјењује члан 22. Уредбе којим је предвиђена могућност раскида уговора о кориштењу топлотне енергије, на основу захтјева за раскид и захтјева за издвајање из централног топлификационог система, при чему је наведено издвајање могуће, уз сагласност за издвајање свих осталих корисника услуге унутар зграде и даваоца услуге уколико то дозвољавају техничке могућности, односно уколико се тиме не угрожава квалитет топлотне енергије.
- Из материјалне документације која је уложена у спис, јасно је да је у објекту Ступ Нуклеус-Тибра 2 могуће технички издвојити из топлификационог система сваког корисника.
- За кориснике (..)** нису достављени докази о сагласности за издвајање из топлификационог система свих осталих корисника услуге унутар зграде коју загријава привредни субјекат Еуротерм, из чега се закључује да нису испунили услове из члана 22. Уредбе што је неопходно за трајно искључење из система гријања привредног субјекта Еуротерм.
- Привредни субјекат Еуротерм је вршио искључења са топлификационог система сљедећих корисника: (..)** сукладно члану 2. Одлуке о цијенама централног гријања и наплаћивао фиксни дио цијене за услуге гријања.
- Корисници (..)** су искључени са топлификационог система на основу Налога за искључење са мреже гријања број: (..)** од 17.10.2017. године.
- Корисница (..)** је искључена са топлификационог система на основу Налога за искључење са мреже гријања број: (..)** од 05.10.2018. године.
- Корисник (..)** привремено је искључен са топлификационог система привредног субјекта Еуротерм на основу Налога за искључење са мреже гријања број: (..)** од 19.02.2020. године, након чега му се испостављају рачуни на мјесечној бази за фиксни дио цијене гријања.
- Привредни субјекат Еуротерм је за период 01.01.2018.-27.12.2018. године корисницима (..)** испостављао рачуне за фиксни дио цијене због искључења и то број: (..)**.

- Привредни субјекат Еуротерм је за период 05.10.2018.-27.12.2018. године корисници (..)** испостављао рачуне за фиксни дио цијене због искључења и то број: (..)**.
- Привредни субјекат Еуротерм је за период 01.01.2018.-27.12.2018. године корисници (..)** испостављао рачуне за фиксни дио цијене због искључења и то број: (..)**.
- Привредни субјекат Еуротерм је вршио искључивања поменутих корисника, због неплаћања рачуна за услуге гријања, односно неправовременог неизмиривања обавеза према привредном субјекту Еуротерм.

7. Оцјена доказа

Конкуренијски савјет је цијенио наводе и материјалну документацију током поступка који су се односили на дјеловање привредног субјекта Еуротерм, те сумњу да је починио забрањени споразум из члана 4. став (1) тачке б) и е) Закона.

Чланом 4. став (1) Закона је прописано да су забрањени споразуми, уговори, поједине одредбе споразума или уговора, заједничка дјеловања и прешутни договори привредних субјеката, као и одлуке и други акти привредних субјеката, који наведеним активностима/актима директно или индиректно учествују или утичу на тржиште, а који за циљ и посљедицу имају спрјечавање, ограничавање или нарушавање конкуренције на тржишту.

Чланом 4. став (1) тачка б) Закона прописано је да су забрањени споразуми, који се искључиво односе на „ограничавање и контролу производње, тржишта, техничког развоја или улагања“, а тачком е) прописано је да је забрањено закључивање таквих споразума којима се друга страна условљава да прихвати додатне обавезе које по својој природи или обичајима у трговини нису у вези с предметом споразума.

Конкуренијски савјет је цијенећи све изнесене чињенице утврдио да је привредни субјекат Еуротерм у периоду 01.01.2018.-27.12.2018. године на подручју Општине Илица, корисницима (..)** наплаћивао фиксни трошак за услуге гријања, иако су поменути корисници били искључени са топлфикацијског система привредног субјекта Еуротерм, чиме је подузео радње које представљају повреду члана 4. став (1) тачка е) Закона. Такође, привредни субјекат Еуротерм је подузимао исте радње према корисници (..)** у периоду 05.10.2018.-27.12.2018. године. Конкуренијски савјет је у предметном поступку радњу наплате фиксних трошкова за услугу гријања приликом искључења са система гријања окарактеризовао као условљавање друге стране да прихвати додатне обавезе које по својој природи или обичајима у трговини нису у вези с предметом споразума.

Неспорно је да је привредни субјекат Еуротерм имао закључене важеће уговоре о испоруци и кориштењу топлотне енергије са (..)**, те да је извршио искључење истих са система гријања, при чему је наставио са испостављањем рачуна за фиксни дио цијене гријања, што је видљиво из рачуна који су приложени у спис. Наведено не оспорава ни привредни субјекат Еуротерм.

Конкуренијски савјет је утврдио да привредни субјекат Еуротерм није адекватно реаговао након доношења Одлуке о усвајању Измјена Тарифног система даваоца услуге КЈКП „Топлане-Сарајево“, те није ускладио своје дјеловање према својим корисницима у складу са измјенама које је направило КЈКП „Топлане-Сарајево“, односно Влада Кантона Сарајево на приједлог КЈКП „Топлане“ Сарајево. Привредни субјекат је на подручју Општине Илица у периоду 01.01.2018.-27.12.2018. године испостављао рачуне својим корисницима чиме је прекршио члан 4. став (1) тачка е) Закона.

Имајући у виду наведено, Конкурентијски савјет је одлучио као у тачки 1. диспозитива овога Рјешења.

У дијелу поступка који је вођен на основу члана 4. став (1) тачка б) Закона, Конкурентијски савјет је анализирао релевантне чињенице и вршио оцјену свих материјалних доказа из списка, те сматра да привредни субјекат Еуротерм својим дјеловањем није вршио радње ограничавања и контроле производње, тржишта, техничког развоја или улагања, те није извршио повреду члана 4. став (1) тачка б) Закона.

Цијенећи чињенице да се ради о малом броју корисника према којим су учињене штетне посљедице, те да се ради о једном стамбеном објекту на подручју Општине Илица, Конкурентијски савјет сматра да радње привредног субјекта Еуротерм немају обиљежја радњи из члана 4. став (1) тачка б) Закона које представљају забрањени споразум. Смисао поменуте одредбе је да се спријечи наступање штетних посљедица на тржишту већих размјера. У овом случају имамо ситуацију да се ради о само три корисника, што се не може сматрати ограничавањем и контролом тржишта, односно повредом члана 4. став (1) тачка б) Закона.

Имајући у виду наведено, Конкурентијски савјет је одлучио као у тачки 2. диспозитива овога Рјешења.

Конкурентијски савјет сматра да је неопходно да привредни субјекат Еуротерм своје пословање, које обухвата однос према корисницима, усклади са Уредбом општим условима за производњу, испоруку и кориштење топлотне енергије, како би прекинуо са повредом члана 4. став (1) тачка е) Закона и отклонио штетне посљедице које је проузрочио према својим корисницима и да потпише анексе уговора са корисницима у складу са учињеним измјенама.

Имајући у виду наведено, Конкурентијски савјет је одлучио као у тачки 3. диспозитива овога Рјешења.

8. Новчана казна

У смислу члана 48. став (1) тачка б) Закона, новчаном казном у износу највише до 10% (десет) вриједности укупног годишњег прихода привредног субјекта, из године која је претходила години у којој је наступила повреда закона, казниће се привредни субјекат ако својим дјеловањем учини повреду члана 4. став (1) овог Закона.

Конкурентијски савјет је приликом изрицања новчане казне узео у обзир намјеру, те дужину трајања повреде Закона, као и посљедице које је иста имала на тржишну конкуренцију у смислу члана 52. Закона.

Конкурентијски савјет је на основу финансијског извјештаја којег је доставила Противна страна (поднесак за примљен под бројем: УП-05-26-3-026-51/19 дана 06.10.2020. године) утврдио да је привредни субјекат Еуротерм остварио укупни приход од (..) ** КМ у 2017. години.

Полазећи од неспорно утврђене чињенице да је привредни субјекат Еуротерм учинио повреду члана 4. став (1) тачка е) Закона, Конкурентијски савјет је изрекао привредном субјекту Еуротерм новчану казну у износу од 12.618,15 КМ.

У случају да се изречена новчана казна не уплати у утврђеном року, иста ће се наплатити присилним путем, у смислу члана 47. Закона, уз обрачунавање затезне камате за вријеме прекорачења рока, према важећим прописима Босне и Херцеговине.

Слиједом наведеног, Конкурентијски савјет је одлучио као у тачки 4. диспозитива.

9. Поука о правном лијеку

Против овога Рјешења није дозвољена жалба.

Незадовољна страна може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема, односно објављивања овог Рјешења.

Предсједник

Др Стјепо Прањић